

PŘEMLUV SOUBORY, AŽ SE JMENUJÍ JINAK

Nejen moderátorům rozborových seminářů působí vrásky často nesmyslná jména divadelních souborů. S postupujícími lety se situace horší. Podívali jsme se tomuto nebezpečnému fenoménu na zoubek.

Už léta můžeme (nejen) v amatérském divadle sledovat rozvratný trend: soubory a scény nesou stále méně srozumitelná jména. Kde je čas jasných názvů, ze kterých divák na první pohled jasně věděl, s jakým divadlem má tu čest? Jmenujme několik příkladů z historie: Národní divadlo (pro méně bystré je na jeho oponě nápis *Národ sobě*), Semafor (divadlo původně sídlilo nedaleko frekventované křižovatky ulice *Vě Smečkách* a *Žitné*), Divadlo Spejbla a Hurvínka (původní název *Divadlo Máničky* a *Žeryka* byl zakázán v 50. letech, kdy režim dlouhohlasé muže i psy zuřivě pronásledoval). Ano, když divák v šedesátých letech surfoval webovými stránkami kulturních přehledů, věděl přesně, jakou poetiku může od jednotlivých divadel očekávat.

A dnes? *Mršta Pršta*, *Geisslers Hofcomoedianten Kuks*, *Prkno-Suzat*,

Rachtámiblatník, *Di Goknu*, *ING*. A to jsou jen nejkřiklavější příklady z letošního *Divadelního Děčína*. Co tak může na mysl vytanout divákovi, který si přečte, že večer bude o nebezpečných vztazích hrát *Mršta Pršta Kouřim*? *Loutkoví medvídci* to asi nebudou. A jak se můžeme divit děčínským školám, že odmítají na představení posílat nezletilce, když se hraje *Hodina lásky* v podání divadla s prvoplánově lascivním názvem „V“?

Zaznamenali jsme také stížnost zklamaných děčínských diváků, kteří na představení *Geisslers Hofcomoedianten* vážili dlouhou cestu až z Ústí, jen aby na vlastní oči viděli *Aňu Geislerovou*. Herci pak rozlícenému davu lovců autogramů marně vysvětlovali, že ani jedna z členek souboru není *Aňa*. Před lynčováním je zachránila *Ťapina*, která fanouš-

ky uklidnila tím, že se jim podepsala jako *Lassie*.

Zmatek přitom nepůsobí pouze mladé avantgardní soubory, které už tradičně nemají žádnou úctu k tradici. Téměř jako úmyslný pokus o nastolení anarchie působí i počínání *DS Jirásek* z České Lípy (sic!), který v přímém rozporu se svým jménem hraje *Čechova*.

Je však pravda, že se v záplavě nesrozumitelných jmen blýská na lepší časy. Třeba mladý rožnovský soubor *Di Goknu* se k duchu svého názvu hrdě hlásí inscenací *Blázinec*. A pozitivní příklady najdeme, i když zalovíme mimo vody národní přehlídky. Divadlo *V 7* a půl jasně míří na diváky, kteří mají tendenci zapomínat, kdy vstávají do práce. A soubor *BURANTEATR* dává už svým jménem jasně najevo, že většina jeho členů studovala brněnskou *JAMU*.

Ale to je jen několik málo vlaštovek. Rádi bychom proto touto cestou apelovali na všechna divadla, aby svůj repertoár vybírala vždy v souladu se svým názvem. Nově vznikající soubory by pak svůj název měly volit nadmíru zodpovědně. Pojmenovat soubor podle uvolněné součásti motorového vozidla, třeba *blatníku*, může v první chvíli vypadat jako velmi vtipná myšlenka, která však brzy zhořkne, když takto pojmenovaný soubor zjistí, že může do repertoáru zařadit leda tak dramatizaci *Bernaldova Dědečka* automobilu.

Podle nepotvrzených informací blízkých porotově brzy začnou k názvům souborů přihlížet i porotci. A to jsou jiní sekáči, ti se nezakecají.

-das-

MONODRAMA SI NA JEVIŠTI MŮŽETE ZKAZIT JEN VY SÁM

Rozhovor s hercem Janem Milotou

Co máte s levou rukou?

Operovali mi srůsty na šlachách. Před nedávným časem mi vynadali stehy, takže obvaz nepatřil Hantovi, ale Milotovi.

Cítil jste kvůli zranění nějaká omezení?

Ne. Některé věci, jako například zvedání krabic jsme nazkoušeli, abych byl schopen to dělat jednou rukou. Samozřejmě, že na některá gesta ruka schází, ale z mého pohledu mě to zranění nijak neomezovalo.

Čtete rád?

Čítával jsem hodně, řekněme, do mých 35 let. Potom přišly jiné povinnosti a musím se přiznat, že od té doby moc nečtu. Neustále mám sice otevřenou knihu, ale vůbec mě nezajímá beletrie, zajímá mě například literatura faktu, nebo faktografické knihy. Například teď mám rozečtenou knihu od Petra Hory Hořejše Toulky českou minulostí.

Recyklujete papír?

Já musím, což vychází z mé náplně práce. Pracuji jako správce historického objektu a tak, kdybych nerecykloval nebo nerozděloval papír, tak bych měl asi problémy.

Takže máte vlastně zkušenosti vhodné pro roli?

Určitě, ale nebyl to důvod proč jsme přistoupili k tomuto textu.

A ten důvod byl?

S nápadem přišel režisér a dramaturg představení, Vašek Polda, který už o hře mluvil asi čtyři nebo pět let. Čili se jedná o docela starou záležitost, která ve Vaškovi a poté i ve mně dlouhou dobu zrála.

Jak jste se cítil, když jste zjistil, že budete hrát slavného Hrabalova Hantů?

První záležitostí pro mě bylo, jak se mi líbil text a přístup k němu. Nevím, co mě v životě ještě potká, ale za sebe mohu říct, že to byl nejlepší text, jaký se mi kdy dostal do ruky. Nemám teď na mysli Hrabalovu novelu, ale text, který z ní po dramaturgické úpravě udělal Vašek Polda. Už na první čtení mi Hanta vyrostl před očima, jako by to byl můj bratranec, nebo bratr, někdo mi hodně blízký, kterému rozumím.

Co jste říkal na fakt, že budete na jevišti celou dobu sám?

Samozřejmě jsem byl sám k sobě bezohledný. Vaškovi jsem hned řekl, že je to krásný a nádherný text, a že do něho jdeme. Ale teprve, až když jsme začali zkoušet mi došlo, že se musím naučit text, se kterým budu hodinu sám na jevišti. A tak jsem dospěl k závěru, že se to nikdy nenaučím, že se Vašek bude muset se svojí myšlenkou rozzejít, a že budeme jenom chodit po hos-

VÝKŘIK ZE HRY

„Piju, abych našel sílu k té mý bohulibý práci“

Bohumil Hrabal, Václav Polda: Příliš hlučná samota
Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří
režie: Václav Polda

tou pravdu. Samozřejmě, že jsem pro to musel něco udělat - vzal jsem si na týden dovolenou, odjel na konec světa, na takovou chatu, kde jsem byl jenom se svým psem a týden jsem nedělal nic jiného, než se učil text. V tomto smyslu, zapamatování textu, jsem překonal sám sebe. Jinak jsem totiž naprosto sklerotický člověk.

Samozřejmě se musím zmínit o celé skupině, která představení obklopuje. Ono je to matoucí, když se řekne: uděláme divadlo jednoho herce. Každý si potom myslí, že přijde na jeviště s kašpárkem v kapse. My máme obrovský vozík, kde pokaždé řešíme, jak se do něj vlastně všichni vejdem, protože vedle jednoho herce skáče sedm dalších lidí.

Vzhledem k tomu, že monodrama je v ochotnickém divadle neobvyklé, tak je nasnadě otázka: co herci přináší, co to vlastně znamená pro herce být na jevišti sám?

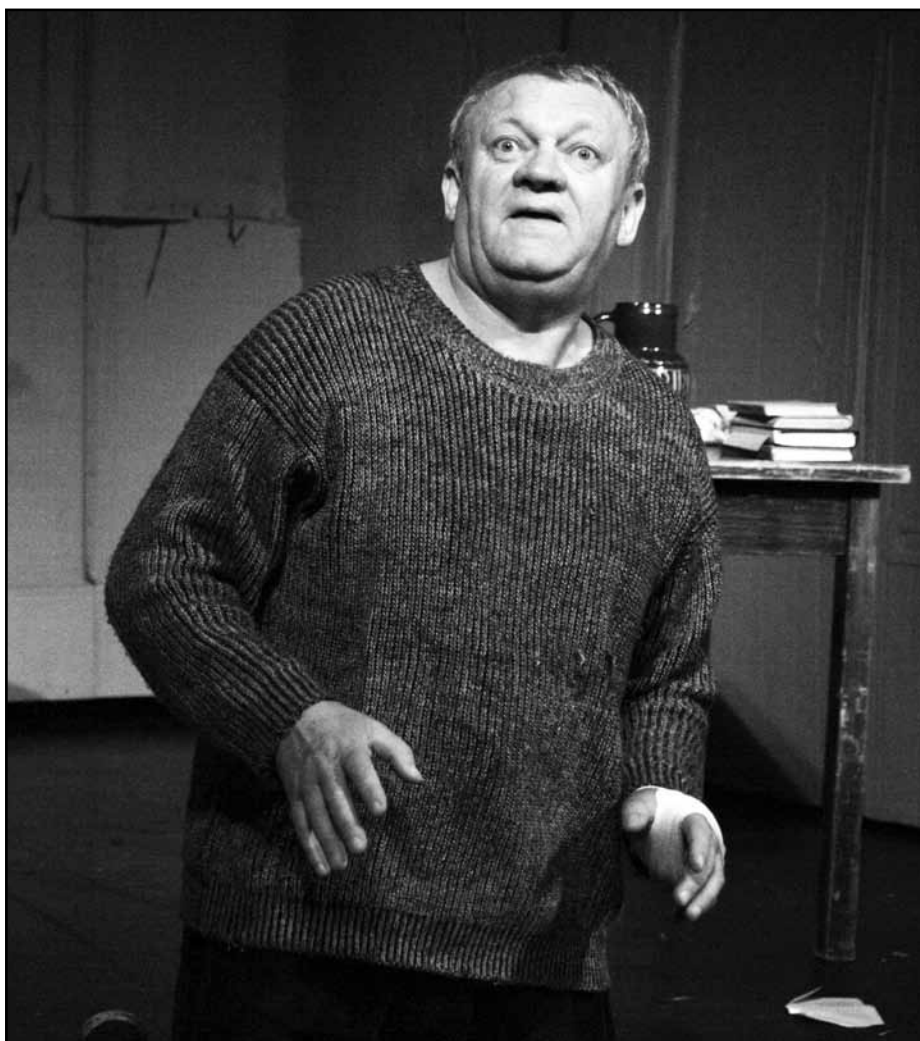
Podle mě to přináší jednu nespornou výhodu a jednu nespornou nevýhodu. Monodrama vám na jevišti nemůže nikdo zkazit. To je výhoda. Nevýhoda spočívá v tom, že si ho naprosto potupně můžete zkazit jenom vy sám.

Existuje kromě Hanti nějaká jiná role, kterou byste si toužil zahrát?

Ne. Samozřejmě, každý herec má sen. Herci v kamenném divadle, kteří hrají denně, určitě touží po nějaké konkrétní roli. Ale amatér touží po jakékoli roli, která by mu umožnila ukázat, co v něm je. Potom už je jedno, jestli je

se jedná třeba o krále Leara. Jistý výběr také musí být, protože se může stát, že herec řekne, že na to nemá, že to nezahraje. Pro amatérského herce je sen dostat velkou roli, ve které se může blýsknout a na kterou má. Já sám také třeba nevím, jak se mi to povedlo, to mohou rozhodnout pouze diváci, ale prostor jsem dostal.

PŘESVĚDČIVÝ BILANČNÍ MONOLOG

Divadlo Zdrhovadlo z Klášterce nad Ohří se včera dopoledne představilo s inscenací Hrabalovy Příliš hlučné samoty v dramatinizaci a režii Václava Poldy a v herecké interpretaci Jana Miloty v postavě Hanti. Novela je psaná v ich-formě jako jakási motlitba či litanie s opakujícími se motivy. Polda opakování některých motivů zredukoval, ale ich-formu zachoval – s výjimkou prvního vstupu šéfa, který není řešen znakem, jako všechny další postavy, ale kterého Milota krátce zahraje. V dalších souvislostech to ale také můžeme chápat jako Hantův vnitřní hlas.

Režisér ve srovnání s novelou posiluje výklad, že od samotného začátku je směřováno ke konci, že všechno odchází, všeho ubývá – že je to cesta ke smrti. Toto posílení skepse určuje základní dramatickou situaci celku. V provedení samotném pak nestaví jen na jazyku (ten zde ve srovnání s novelou působí civilněji), ale bilanční

monolog, ono epicko-lyrické vyprávění, zdivadelňuje práci s řadou symbolických rekvizit, často používaných ve vertikální rovině (cikánka představovaná pásem holubiček, které vyráběla pro ocas papírového draka, Mančinka pruhy bílého krepového papíru a pro tanec věnečkem se stuhami, šéf shůry se sypanými kousky papíru...). A také stěhování krabic, jejich rozsypaní či padání knih a papíru shora... Uprostřed scény pak stojí šrotovací stroj na papír, v němž v souladu s režijní koncepcí postupně končí Hantovy vzpomínky, až se v něm na závěr sešrotuje sám. Jan Milota nás svou existencí na jevišti, svým osobnostním herectvím oslovil a režijní koncepcí naplnil. Závěrečná situace, kdy při vědomí, že všechno končí, nejprve stroj důkladně očistí a teprve pak do něj vstoupí a zapne ho, je skutečně silně působivým divadelním znakem.

-ex-

CHATROOM

aneb o čem se mluví mezi foyer a šatnou

Chválím. Téměř krystalická výkladní skříň nejvšeobecnější představy ideálu českého amatérského divadelníčení.

René Vápeník, náruživý golfista

KARTY HRAJE KAŽDÝ. DOKONCE I CÍSAŘ

*Rozhovor s dramaturgem Marcelem Slakowskim (MS)
a režisérem Petrem Filgasem (PF)*

N.V. Gogol, M. Sladkowski: Hráči
Divadlo v Lidovém domě Vsetín
režie: Petr Filgas

Icharev ve vaší inscenaci končí jako chudák, kterého podvodníci oberou úplně o všechno. Co se s ním podle vás stane? Je to jeho konec, nebo vstane a obere zase někoho dalšího, koloběh jede dál?

MS: Myslím si, že to není podstatné. Příběh se klene tak, jak je postavený od Gogola. Icharev je ten machr, který objíždí štace, všechny oškube a potom zase jede dál. A dělá to tak dlouho, dokud na to sám nedojede, dokud nenarazí na partičku grázlů, kteří jsou ještě fikanější než on sám.

V některých inscenacích se Icharev na konci zabije. Ve vašem představení na konci nikdo neumřel.

MS: Také jsem viděl inscenaci, kdy Icharev na konci umře, ale v původním textu nezemře a to jsme dodrželi.

Každopádně to není příliš optimistická vize světa, jestli se skládá ze samých podvodníků a maximálně ti větší grázlové občas oberou ty menší...

PF: Právě proto jsme nevsadili na smrt, ale na podvod. Bereme Ichareva tak, že je movitý, mluví o továrnách, které vlastní, a o dalších aktivitách. A jde mu vlastně o ten princip, že ho ti druzí podvedli, že se jim povedl husarský kousek, a že se mu nic podobného opravdu ještě nikdy nestalo.

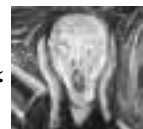
Vaši Hráči se odehrávají v

současnosti, Icharev bere i drogy. Pokoušíte se ukázat hraní jako svým způsobem drogy, závislost?

MS: Gogol to napsal jako současnou hru, pro něj to byla současná aktuální situace a u něj se postavy hraním živí. V našem posunu nejde o to, že by to byl způsob obživy, ale o to, že Ichareva hraní baví. Do popředí tak vystupuje více motiv hráčství, gamblerství.

VÝKŘIK ZE HRÝ

„Kde to žiješ? V Číně nebo v Děčíně?“

Postavy na jevišti hrají nějakou hru v podstatě pořád – karty, čáru, šipky, nebo i automaty. Ty někdy blikají, jindy ne – je v tom nějaký záměr?

PF: To vymyslel tady kolega dramaturg Sladkowski. Automaty různě reagují na to, co Icharev říká.

MS: Šlo nám o tom, aby to nebyla jen dekorace, ale aby scéna skutečně hrála. Automaty se rozsvěčují a zase zhasínají na přesné narážky a repliky. Navazuje to na určité věci v textu, kdy automaty hovoří samy za sebe, tvoří jakýsi vlastní svět, a pak tam jsou místa, kde s nimi komunikuje Icharev a kde s nimi komunikují i ostatní hráči. Automaty jsou jednak věc, kterou ti hráči řídí, ale pak jsou tam místa, na kterých automaty řídí lidi. Hráčství je vašeň, u

kteří si hráči myslí, že to je jenom hra, ale ona ta hra někdy spíš formuje hráče.

Dělali jste si při zkoušení exkurze do heren, učili jste se hrát hazardní hry, máte s nimi nějaké osobní zkušenosti?

PF: Tak s kartama má zkušenost každý. A když jsme se fotografovali v herně, tak jsme seděli i u rulety a automatů a najednou tam ty mince začaly padat. Nikdo neodmítl zkusit, jak to vlastně funguje, a najednou jsme tam seděli tři nebo čtyři hodiny a velice jsme se pobavili. Ale nikdo tomu nepropadl.

V tomto představení hrají samí muži, ale to asi není celý soubor?

PF: Soubor má asi třicet herců a samozřejmě jsou v něm i ženy. Teď jsme odstartovali Žebráckou operu a hrajeme Brouka v hlavě nebo Osiřelý západ.

To je docela široký záběr. Podle čeho vybíráte, co budete hrát?

MS: Vlastně všechno jsou to docela klasiky, i ten McDonagh je už dnes v podstatě klasik a známý autor. Nedáváme žádné experimenty, jsme docela konzervativní divadlo.

Jakou máte zkušenost s publikem, chodí víc na úplněho klasiku typu Gogol, nebo na modernější hry, jako je třeba Osiřelý západ?

MS: Ve Vsetíně jsme si publikum ještě úplně nevychovali, takže spíš přijdou na prověřeného autora. Návštěvnost premiéry McDonagha nebyla zas tak vysoká. Ale ohlas toho představení způsobil, že na reprízu přišlo víc lidí.

A jaké reakce jste měli na Hráče? Říkali vám lidé: ano, herny, ty znám, tak to opravu funguje?

PF: Ano, to se nám stává. Dokonce i v Karolínce, odkud jsme postoupili, tak reagoval každý z poroty, i pan Císař říkal, že vášnivě rád hraje karty. A někdo z Prahy nám říkal, že zná partu lidí, kteří se tím dokonce živí a že jsme mu ji připomněli.

-das-

HRÁČI?

Tématem Gogolových Hráčů je vášně pro hru, kdy podstata hráčství spočívá v posedlosti, vynalézavosti podvodů a uznání v hráčském světě, kde jde daleko více o hráčskou čest a metodu než o peníze samotné a to vše v elegantním a nonšalantním hávu. Proto je pro Ichareva skutečnost, že naletí, tragédií, s níž se mu hrouští svět, protože jiný nemá. Takového Gogola jsme ale v provedení Divadla v Lidovém domě Vsetín (dramaturgie Marcel Sladkowski, režie Petr Filgas) neviděli. V této inscenaci jde především o zisk peněz a nikoliv o samu podstatu hráčství. Tak jsme to alespoň četli v představení, které jsme včera zhlédli.

Inscenátoři přesouvají hru do současnosti, činí tak ovšem nikoliv prostřednictvím tématu, ale víceméně vnějškově a navíc nedůsledně, neboť některé ruské reálie nechávají. Přesun činí jednak aktualizacemi v textu a jednak v podstatě ilustrujícími prostředky, jakými jsou současné kostýmy, hrací automaty, hraní čáry, basebalová pálka a po-

dobně. Nevytvářejí situace a od počátku hrají (hovoří) vlastně jen o tom, jak získat peníze. Chybí tak jakékoliv napětí mezi Icharevem a skupinou, s níž se spolčí – protože kdyby šlo o hru jako vášně, museli bychom sledovat vzájemnou podezřívavost a nejistotu, jaké kroky dále volit. U Gogola například ostatní hráči hrají divadýlko, že od Ichareva nemohou přijmout peníze, které jim nabízí, i když situaci předtím obratně připravili. V této inscenaci Icharev platí a vlastně o nic nejde, jakákoliv hra okolo chybí. Důležité informace se často ztrácejí v neustálé hře čáry, karet nebo na automatech. Jako kdyby postavy jenom bez vášně pro hraní zabíjely čas a v dialogích plánovaly zisk peněz lstí. Nabízí se otázka, proč vlastně nevezmou basebalovou pálkou a neukradnou peníze násilím...

Takový výklad Gogolových Hráčů jde ale v každém případě proti smyslu tématu této hry a inscenátoři bohužel nenabízejí žádný jiný.

-ex-

CHATROOM

aneb o čem se mluví mezi foyer a šatnou

Když jsem se díval, měl jsem pocit, že cosi není v pořádku. Když jsem si poté přečetl program, pojal jsem podezření, že v pořádku není téměř nic. Tedy asi nechválím.

René Vápeník, náruživý golfista

Tak Hráči byla opravdu hra o posedlosti. V podstatě věrohodné výkony gamblerů mi byly sympatické, jakkoli celé téma mi vadí a cítím v něm možná větší nebezpečí než hrozbu terorismu. Nikdo nás nemusí ohrožovat zvenku - vygumujeme se jako Evropané sami, drogami, hulením a chlastem. Carpe diem a Morituri te salutant!?! Mají vsetinští Hráči moc snížit počet heren na ulici Prokopa Holého v Děčíně z deseti aspoň na devět? :-)

Vladimír Jindra, Děčín

ANO ŠÉFE V DĚČÍNĚ

Populární šéfkuchař Zdeněk P. dorazí podle informací redakce na Divadelní Děčín! Chce prý prověřit, jak u nás vaří amatéři. „Kam mě to zase ti PÍÍP poslali? Který PÍÍP to zas vymyslel? Já se na to už vyPÍÍP, PÍÍÍP PÍÍÍP PÍÍIP,“ potvrdil šéfkuchař naší redakci, že se na přehlídku do Děčína moc těší.

Na jeho počest už zdejší chef Petr Michálek připravil nové menu, které má být zdravé, erudované a lehce stravitelné. Posudte sami:

Dnešní minutky

Vokoun v těstíčku (250 g)

Michálek v pyžámku (25 g)

Kynutý Šotek (150 kg)

Příbramský rarach po Milánsku (300 g)

Páclačinky s marmeládou ze smečky (5 ks)

Dnešní vteřinky

Ham-and-Ex

Baranowske rohy (2 kusy)

Králičí prsíčka na čerstvé bezové omáčce s oušky

„Doufám, že mu to bude chutnat,“ nechal se slyšet Michálek. „Jestli ne, tak s tím tady praštím, a půjdu radši vařit do Zlína, PÍÍÍÍP,“ dodal. Přejeme Petrovi ve Zlíně hodně štěstí!

ZAPOMEŇTE NA DIVADLO, JEĎTE RADŠI NA VÝLET

Už máte dost divadla, není divu. Máme pro vás různé možnosti, tipy, nápady, kam jet na dovolenou nebo na výlet... V anketě tentokrát odpovídaly samé ženy spjaté s přehlídkou.

Alena Exnarová

Domnívám se, že u nás v republice je spousta krásných míst a občas mě mrzí, že jak stárnu, tak jsem si jistá, že nestihnu všechno. Mám jedno kultovní místo, kam jezdím roky, vždy alespoň na pár dnů v létě na jednu chalupu a pravidelně dělám pěší výlet do Teplicko-Adršpašských skal.

Kateřina Baranowska

Nejraději jsem doma a nikam nejezdím, ale tam ať prosím vás nikdo nechodí, ke mně domů vážně nikoho nezvu.

Ivona Kotrbová

Jitřichovice, rozhodně. Jitřichovice za Děčínem. Jezdíme tam na kolech, krásná příroda, úžasné cyklostezky, tam se vždycky ráda vracím.

Jana Prokšová

Co mám osvědčené je Ios v Řecku a Lefkáda, nádherná příroda, lidi perfektní, moře azurový, nádhera, malinkatý ostrůvek, je to hornatý a strašně krásný. Tam se mi to moc líbilo a teď se tam každý rok vracíme. A tady blízko chcete taky? Labská stráň – hotel Belveder, horezecké skály, přírodní rybník, kde se normálně koupe. Nádhera.

Libuše Liščáková

Itálie – Cesenatico. Tam je daleko do moře mělko.

PŘEDSTAVENÍ VĚNUJEME DODÁVCE

Rozhovor s režisérem Petrem Haškem

Fitzli Putzli: Fitzli Putzli
Geisslers Hofcomoedianten
Kuks
režie: Petr Hašek

Petře, Fitzli Putzli snad nemohl opravdu někdo být. Zní to tak neuvěřitelně „Ficli Picli“?

To byla socha, která stávala blízko Kuksu v Hubertově údolí, kam jezdil hrabě Sporck na lovy a jmenovala se skutečně Fitzli Putzli. Jednalo se o notáře Herkomanna a Herkomann byl zase představitel všech špatných právníků a Sporck rád používal ikonografické figury, které někoho zosobňovali. Fitzli Putzli vznikl podle aztéckého boha. Dohledali jsme, že Sporck se právě hodně o aztéckou kulturu zajímal a objevil Vitzli Buchtliho.

Počítám, že Vitzli Buchtli bude další představení...

Zlý bůh Aztéku, kterého on přetransformoval na svůj boj proti právníkům, protože vedl strašně moc sporů. Vzal si jen jméno a udělal z něj postavu – člověka, který nějakým způsobem pomáhal Herkomannovi. Je to vlastně pohádková postava, kterou my jsme udělali ještě pohádkovější. Nic víc o ní nevíme, zachovala se jen jedna rytina. Řešilo se o koho jde a kde přesně v Hubertově údolí socha stála.

Tam jste měli předpremiéru?

Přesně na místě, kde pravděpodobně stála – kouzelné místo na samotě v lese. Hráli jsme na křtinách a zabloudili jsme. Nemohli jsme to místo najít. Všichni byli už v kostýmech a opravdu zabloudili, byli v postavách a řešili přesně tu situaci, že nevědí, kde jsou a co mají dělat a kam jet. Šlo asi o nejhezčí místo, kde jsme zatím hráli.

Dodávku jste si pořídili kvůli představení, nebo naopak představení díky dodávce?

VÝKŘIK ZE HRY
„Ďapino, díky!“

Od jednoho našeho kamaráda podnikatele, který má pekařství jsme loni dostali dodávku. Říkal, že se mu líbí, co děláme a jestli jednu z dodávek na pečivo nechceme jako sponzorský dar. Tak nám ji dal. A tak jsme si říkali, že máme mecenáše přesně tak, jak to chodilo v baroku, ale že bychom mu měli věnovat představení – respektive té dodávce. Takže první byla dodávka a díky té jsme

udělali Fitzli Putzli.

Představení jste neměli v plánu už dřív?

Chtěli jsme Fitzli Putzli dělat s dvoumetrovou loutkou, kterou nám vyřezal jeden řezbář, ale ona je tak krásná a hraním se poškozuje, tak jsme si řekli, že ne. Máme ji jen vystavenou v divadle.

To už je druhý mecenáš?

Ne, tu jsme si koupili. Zase tolik mecenášů nemáme. Pekařství Bohe-mia je náš jediný sponzor a je z Liberce a na autě má reklamu.

Výzdoba auta vznikla jak?

Máme v souboru demokracii, takže se všichni můžou vyjadřovat ke všemu. Když se řešilo polepení vozu, tak to měl každý svou vlastní (jinou) představu o tom, jak má vypadat. Nakonec jsem si prosadil tuhle podobu, ale všichni měli hrozný problém se „slepice-ma“. Jde vlastně o Blbouna Nejapného.

A samotná inscenace a inspirace?

Dělali jsme na tom ve třech a vytvořili jsme dějovou kostru. V hlavě jsem měl o čem bych chtěl, aby to bylo a taky, že to musí být s autem. Vymysleli jsme jednotlivé scény, ale dialogy a všechny nápady se vymýšleli při zkoušení. Takže tvůrci textu jsou všichni.

Máme pak řadu zdrojů inspirace. Jediný původní barokní text, který tam zazní, v kterém vystupovala i postava Fitzli Putzliho je ve snu, který se odehrává v autě. Jde o krátký dialog dvou poustevníků, kteří žili v poustevnách v Betlémě, jeden už ztratil víru a druhý o ni ještě bojoval. Život Františka Antonína Josefa von Sporcka je další inspirací. Jde o velice zajímavou osobu, existuje na něj totiž i druhý pohled, kdy se ke svým blízkým nechoval moc dobře. Má samozřejmě řadu zásluh, ale nevím jestli si úplně zaslouží být takhle velebený, proto se mi líbí ten druhý kritický pohled. Další inspirací jsou nápěvky proti jezuitským písním, které Sporck nechával tisknout proti Jezuitům, ty popěvky tam také máme.

-jas-

CESTA ZE ŽIVOTA DO SMRTI

Geisslers Hofcomoedian-ten z Kuksu se již několik let programově inspirují barokním divadlem a jeho konvence využívají v moderní podobě. Tentokrát se nechali inspirovat životem a podobami hraběte von Sporcka a údajným ďábelským notářem se jménem Fitzli Putzli, které použili pro název své „hororově-komické divadelní roadmovie“, jak sami charakterizují svou inscenaci.

Pro svou produkci v Děčíně si Geissleři vybrali veřejný prostor na silnici mezi parkem a domy, kde jsme se shromáždili. Přijíždí dodávka cestovní kanceláře Fitzli Putzli, která veze tři muže - právníka Františka Š., myslivce Antonína Š. a mecenáše Josefa Š. – na dovolenou. Zastavuje, auto má údajnou poruchu a tak s námi dívky všechno jeho osazenstvo navazuje kontakt - muži i o ně pečující členky cestovní kanceláře. Stáváme se svědky postupných snah směřujících k dosažení cíle (cílů). A také se během toho do-

zvídáme příběhy těch mužů. Všichni aktéři jsou herecky disponovaní a tak se tak děje nejen verbálními, ale především fyzickými i hudebními prostředky a také je maximálně využito možností, které auto nabízí. Pak se najednou noříme zpět do baroka k situaci, v níž je nám vyprávěn příběh zlého notáře Fitzliho Putzliho a tady se cesta obrací: ještě jednou sledujeme příběhy tří mužů, jak se údajně skutečně odehrály a v nichž se každý z mužů provinil, takže byl vlastně na výlet vybrán, aby mohl být potrestán smrtí. František podplácel, údajnému mecenáši Josefovi šlo především o jeho zisk. Jen v případě Antonína nám jeho provinění ve včerejším představení poněkud uniklo.

Inspirace barokem a jeho prolínání se současností nás tak jako v předěšlých inscenacích souboru i v této moralitě zaujala a oslovila a inscenace Fitzli Putzli se stala nesporným obohacením letošní národní přehlídky.

-ex-

CHATROOM

aneb o čem se mluví mezi foyer a šatnou

Geissleři byli chytrí, inovativní, neotřelí loni s *Andromache* a ani letos mě nezklamali a to si vzali jako partnera do hry něco tak... nebarokního, jako je dodávka.

To, co se zdálo být zábavnou komedií, se po chvíli stává ďábelskou lstí. Tak úspěšně sehranou, že ačkoli jsme měli odcházet zasaženi moralitou (buď dobrý a dojeďeš k moři, nebudeš-li dobrý, odveze si tě Fitzli Putzli), všichni jsme od Jílovského potoka odcházeli s úsměvem na tváři, veselí, hýřící superlativy. Zase jsme se nechali přesvědčit, že ďábel není. A je to tak dobře, minimálně jedna cestovka by totiž pak krachla.

Vladimír Jindra, Děčín

Tady se docela čekalo, že to bude dobrý, ne? Tak co jako...

René Vápeník, náruživý golfista

CHTĚLI JSME SI TY MAFIÁNY UŽÍT

Rozhovor s Hynkem Nekužou

ING Kolektiv: Fotr
FAMUS – ING Kolektiv
Frýdek Místek
režie: ING Kolektiv

V kolonce Scénář a režie máte napsáno ING Kolektiv. Co si pod tím mám představit?

Na to se nás ptají všude. Skutečnost je taková, že když začínáme psát scénář, zajdeme společně do hospody, kde vymyslíme základní zápletky, pointu, rámeček, vytvoříme si takový syžet, jak by to mohlo nakonec vypadat. Potom začínáme psát. Většinou píše jeden, nebo dva lidé. Vymyslí se základní osa, která se vezme na jeviště, kde se vymýšlejí gagy, fóry, vtipy, které se postupně nabalují a my se poté snažíme dát dohromady výsledný tvar. Samozřejmě, když jsem na jevišti s kýmkoliv, tak režírují ti, kdo v tu chvíli nejsou na scéně a hážou nám, jak to vidí a vnímají. Bohužel tu dnes chybí jeden náš člen, který na představení hodně zapracoval, Radomír Michna, ale nedávno se mu narodil syn, tak je doma. Ten dělal tentokrát nejčastěji tuhle režii z venku. On je i výtvarný tvůrce loutek, to je také jeho počín.

Není 90 minut na parodii s jednoduchou základní osou hodně?

To je pravda. Většinou děláme kratší scény, okolo dvaceti, pětadvaceti minut. Udržet pozornost dvacetpět minut jde dobře. Poslední dobou jsme začali zkoušet i celovečerní věci a tohle nakonec také vyšlo jako celovečerní představení, protože jako krátká skeč by se nedala tolik rozehrát a navíc jsme

si chtěli mafiány užít, protože máme tohle téma rádi a tak jsme to zkusili.

Naposledy si vás vybavuji z představení Impérium vrací uhlo. Od té doby jsem o vás neslyšel...

Hráli jsme dál. Vymysleli jsme například další scénku - Dědci, kterou jsme hráli na národní přehlídce v Holicích, to už bude dva, nebo tři roky. A potom jsme se vrhli na celovečerní představení. Vymysleli jsme si svoji vlastní autorskou pohádku, na které jsme si vyzkoušeli, jak funguje humor na delším časovém úseku. A Fotr je vlastně výsledek této dlouhodobé dílny na vytvoření celovečerního představení.

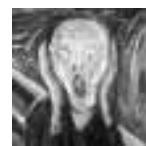
Vycházíte z improvizací. Třeba vtip o Norsku byl dneska záměrný?

Ano, byl. Dneska jsme, pravda,

VÝKŘIK ZE HRY

„Jen dva prstíčky tam strč.

Ukazováček a malík!“

některé vtipy zaimprovizovali, ale Norsko je připravené. Například vtip o kosmodisku jsem zaimprovizoval už předtím. Ostatním se nelíbilo, ale mě ano, tak jsem ho vyzkoušel i tentokrát a vyšel. Občas se stává, že si někdo přidá věci, protože cítí, že by to tak mělo být, jako například motiv Leonarda di Capria, který bylo potřeba uzavřít. Vždycky vymyslíme motiv, který se nám poté přirozeně táhne celým představením a rozvíjí a my cítíme, že je

nutné ho nějak zakončit.

A do koček kopete normálně, nebo šlo dnes o náhodu?

To je klasický vtip, jako parodie na kmotra, který má rád kočky. Tím, že náš Don je velmi zparodovaná postava, až karikatura, tak si v tu chvíli neuvědomí sílu, s jakou ji odhodí.

Je záměrná i trefa do portálu?

Ano, to je záměr. Jednou jsem se během představení náhodou trefil a divákům se to líbilo. Tak jsem to dnes zkusil znovu.

Co znamená jméno vašeho souboru - ING?

Intelektuálně Nevyvážená Galasuperšou. On ten náš humor je jistým způsobem nevyvážený, my si neklademe žádné veliké nároky. Prostě když představení vyjde, jako například vyšlo Impérium, je to super, když nevyjde, tak prostě nevyjde a vymyslíme něco dalšího. My se tím bavíme a děláme radost lidem. Někdy se nám to povede hůř, někdy lépe. Představení Fotr je hodně technické a když se nám něco nepovede, tak jsme trochu rozladění, ale technika je v tom důležitá, i když je na hraně, protože kdyby bylo představení složitější, tak by se asi nedalo zvládnout (ani fyzicky).

Dnes jste měli nějaký problém s mikrofonom?

Jak jsem hrál, tak jsem si toho nevšiml. Soustředil jsem se na všechny roviny, které mám - skáču, hraju, mluvím - a neuvědomil jsem si, že je něco v nepořádku. Až po chvíli jsem si všiml, že publikum ochladlo.

Jste zvyklí na menší prostor?

Určitě. Dnešní představení bylo teprve druhé, které jsme nehráli u nás, takže ještě pořad zkusíme, jak to udělat nejlíp, aby se prostor využil, aby technika fungovala, abychom mohli hrát i venku.

-ad-

ŠKOLNÍ BESÍDKA MAFIÁNŮ

Famus – ING Kolektiv z Frýdku-Místku představil včera večer svoji autorskou inscenaci nazvanou Fotr, s podtitulem „Mafiánský epos plný napětí, odhodlání a touhy po pomstě!“. Inscenace, odkazující svým názvem k známému Kmotrovi, nemá podle našeho názoru jinou ambici, než pobavit zainteresované herce a snad i diváky. V prvním případě se to pravděpodobně daří, v tom druhém jen částečně.

Pod autorstvím i režii je podepsán kolektiv a domníváme se, že je to z inscenace patrné: nápady jsou neutřídění a činí dojem, že kohokoliv cokoliv napadlo, bylo zařazeno bez ohledu na další kontexty. Nastolený příběh o cestě za pomstou tak nedrží příliš pohromadě a vlastně o něj ani tolik nejde. Často vtípnému nápadu či replice předchází zbytečně dlouhá příprava, zbytečné řeči. Přitom tento žánr vyža-

duje práci se stříhem, stejně jako hereckou stylizaci. Z počátku zaujme použití plošných loutek pro ilustraci vyprávění, ale jen málokdy jsou jeho možnosti plně využity, jako se to povedlo například v úvodní černobílé sekvenci s kmitajícími barevnými křídly motýla. Hezký je nápad, kdy se malá plošná auta jedoucí na paravánu proměňují ve velká, ale scéna s nimi – pronásledování Dona Periňona s Olafem – pak nápad rozmělní neúměrnou délkou, z níž vybočí jediné krásná absurdní situace s ukradením autorádia z pronásledujícího auta. Podobně zdlouhavá a ne zcela vypointovaná je situace kolem papírového policajta nebo tlumočení z italštiny. A tak bychom mohli uvádět další příklady. Míra zábavnosti tak záleží pouze na kolísavé kvalitě jednotlivých vtipů. Představení tak zůstalo víceméně pouze na úrovni školní besídky.

-ex-

CHATROOM

aneb o čem se mluví mezi foyer a šatnou

Možná chvílemi zbytečně zdlouhavé, natahované, ale přesto milé, po divákovi nic nepožadující představení. Místy Monty Python, místy George Camel Oldřicha Lipského, místy Mr. Bean, ale ano – upřímně jsem se zasmál, a to není nic jednoduchého, jste-li čtvrtí v pořadí.

Vladimír Jindra, Děčín

Rád bych byl ujistěn, že zacházení s domácími mazlíčky během inscenace nebylo testováno na zvířatech.

René Vápeník, náruživý golfista

ZAPOMENUTÉ SVĚTLO

Nová rubrika věnovaná technikům
tentokrát s Michalem Kočkou z děčínského divadla

Co pro tebe znamená přehlídka?

Že tady strávím čtrnáct dní ve stanu na střeše – tedy přes noc, ve dne v divadle. Je to nápor, ale je to dobře, protože se tady rozvíjí stojaté vody.

Máš stan na střeše?

Na terase. Mám tam ubikaci, lepší než spát někde na chodbě.

Tak to je vlastně taková dovolená. Máš nějaký zážitek se souborem, který měl speciální požadavky? Nebo je něco, co tě hodně překvapilo?

Překvapí mě většinou výkon, když je představení dobré, že je třeba kolikrát lepší než od profesionálů.

Vozí si soubory své techniky?

Některé soubory si přivezou svoje techniky, pomůžu jim to připravit i na jevišti se stavbou a se zvukem. Někdy své techniky nemají, tak svítím představení, které neznám, ale našťástí v takových případech chtějí jen na začátku rozsvítit a na konci zhasnout. Občas trnu hrůzou, když to má být složitější a

varuju je, že jim to můžu zkazit, ale to se stává málokdy.

Děláte speciální přípravy?

Pořád se stěhují postele. Váleny ze šatny do šatny nebo se koupí nový další postele. Vypadá to tady pak jak v hotelu. Měli by se nakoupit vojenské skládací palandy a byl by klid. Na začátku je chaos – neví se, kolik lidí kde bude spát. Pak je ještě všechno jinak.

Někoho vždycky nakonec můžeš vzít do stanu. Došlo k nějakému konfliktu se souborem?

Ne. Někdy se trochu naštvu a štekám, vybuchnu, ale za minutu si z toho dělám srandu. Ne, nedochází k žádnému trápení.

Stane se, že soubor chce něco, co v divadle nemáte?

Občas se stane, že se souborům slíbí, že tu něco máme, i když jsme to tu nikdy neměli, ale vždycky se dá všechno vyřešit. Někdy to prostě vždycky vymyslíš, to mě na tom baví. Vyjít maximálně vstříc souborům, který přijedou a něco si třeba zapomenou, vystracháš pro ně cokoli. Loni jsme litali a hledali vzduchovku nebo si soubor zapomněl kytaru, tak nakonec hráli s mandolínou, kterou donesl Jurij.

Co se ti na přehlídce líbí?

Když je hezky. Když se můžeš trochu válet venku. Máš chvíli čas a jsi na slunku před divadlem a lidi, co jdou kolem ti závidí, že si v týdnu vysedáváš před barákem. Nevědí ale, že jdeš za půl hodiny zase běhat a vše připravovat a řešit.

-jas-

VÍTE, ŽE...

- oblíbeným sportem Geisslers Hofcomoedianten z Kuksu je jízda na mrtvém koni, což je zřejmě nějaká barokní kratochvíle?
- šéfka divadelního klubu Ivona Kotrbová dokáže vydržet za barem až do čtyř hodin po půlnoci a ráno se už na nás zase usmívá na place? Respekt!
- prezident Václav Klaus včera uložil v památníku na Vítkově ostatky neznámého vojína Petra Šebesty? Pietního aktu se zúčastnila vojáková rodina a zástupci Sdružení neznámých vojáků.

Zpravodaj XIX. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Děčín 2010. Redakce: Lenka Novotná, Adam Doležal, David Slížek.

Vydává Městské divadlo Děčín. Náklad 100 výtisků.

DNES

NEDĚLE 9. KVĚTNA 2010

10.00 DS Ty-já-tr / HROBESO
Praha / režie: Luděk Horký

F. Dürrenmatt: **Frank pátý**

14.00 Rozborový seminář (Frank pátý)

PŘÍŠTÍ TÝDEN

ČTVRTEK 13. KVĚTNA 2010

10.00 DS Nová generace při DS
TJ Sokol Lázně Toušeň

režie: Filip Müller

Václav Hrabě, Filip Müller:

Vnitřní démon

14.00 DK Jirásek Česká Lípa
režie: Václav Klapka

A. P. Čechov: **Aktovky (Medvěď, Výročí)**

19.30 Slánská scéna o.s. Slaný
režie: Michaela Chrapová

Peter Turrini: **Hotovo. Konec!**

PÁTEK 14. KVĚTNA 2010

10.00 Náchodská divadelní scéna
Náchod

režie: Lída Šmídová

Jiří Štola: **Možná je na střeše kůň**

14.00 Di Goknu Rožnov pod
Radhoštěm

Ilona Zámečnicková

Pavel Němec: **Blázinec**

18.00 Rozborový seminář (Možná je na střeše kůň, Blázinec)

19.30 OS DS Jana Honsy Karolinka

režie: Martin Františák

Martin Františák: **Nevěsta**

22.30 Rozborový seminář (Nevěsta)